

رام - بیست و سوم بهمن

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- (۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- (۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- (۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیت و سوم بهمن

روز ۲۳ بهمن سال ۱۳۳ هجری خورشیدی بهزاد وندادان که بیشتر با نام ابومسلم خراسانی شهرت دارد در سن سی و پنج سالگی به دست خلیفه‌ی عباسی که خود بر تخت نشانده بود به قتل رسید. بهزاد وندادان در خرداد همین سال به زیارت کعبه رفت و پس از ادای حج برای دیدار خلیفه به کوفه سفر کرد. در این میان سفاح خلیفه عباسی که با کمک ابومسلم و شکست امویان به خلافت رسیده بود درگذشت و ابومسلم برای به خلافت رساندن برادرش ابوجعفر منصور با دشمنان او جنگید و او را به قدرت رساند. اما چون انحصارطلبی‌اش در قدرت را دید از او آزرده شد و بسوی خراسان حرکت کرد. اما پیکی از طرف منصور عباسی آمد و با دلجویی از او به بازگشت دعوتش کرد. به این ترتیب بهزاد وندادان در روز ۲۲ بهمن ۱۳۳ به لشکرگاه خلیفه در رومیه (مداین) وارد شد و با احترام مورد پذیرایی قرار گرفت. اما روز بعد وقتی به دعوت خلیفه یکه و تنها و بی نگهبان به دیدار وی رفت، به نامزدی از پشت با خنجر و شمشیر به قتلش رساندند.

در همین روز به سال ۱۳۰۰ بلشویک‌های گرجی که شمارشان بسیار اندک بود در تفلیس سر به شورش برداشتند و زمینه را برای حمله‌ی ارتش سرخ به این سرزمین هموار ساختند، در سال ۱۳۲۹ ثریا اسفندیاری طی مراسمی ساده با محمدرضا شاه ازدواج کرد و درست چهار سال بعد در ۱۳۳۳ این زوج به انگلستان سفر کردند و در همین روز در ضیافت کاخ باکینگهام با ملکه‌ی انگلستان و چرچیل و ایدن هم‌سفره شدند.

در سال ۱۳۶۲ صد زن پاکستانی در لاهور با تظاهراتشان به قانون تازه‌ی ضیاءالحق در محدودسازی زنان اعتراض کردند. پلیس ایشان را کتک زد و گاز اشک‌آور به سویشان شلیک کرد و برخی‌شان را هم زندانی کرد. اما این قانون در نهایت برچیده شد، و در ۱۳۸۱ یک هواپیمای مسافربری توپولوف پیش از نشستن در فرودگاه خرم‌آباد سقوط کرد و ۱۱۹ سرنشین‌اش کشته شدند.

پدرو دو والدیویا و تاسیس شهر سانتیاگو

ایزابل اول

نبرد چاکابوکو

روز بیست و سوم بهمن سال ۲۶۰ هجری خورشیدی پاپ جان هشتم تاج را بر سر شارل چاق (تصویر سکه‌اش، روبرو) گذاشت و او را به عنوان امپراتور مقدس روم به رسمیت شمرد، در سال ۸۸۱ ایزابل اول ملکه‌ی کاستیل در فرمانی به همه‌ی اتباع مسلمانان حکم کرد که به دین مسیح بگردند، و در ۹۷۲ سه

هزار مدافع کره‌ای که زیر فرمان کون یول می‌جنگیدند ده هزار مهاجم ژاپنی را در جریان محاصره‌ی هاینگ‌جو پس زدند و تلاش ژاپنی‌ها برای فتح کره را با شکست روبرو ساختند.

در سال ۱۱۵۰ گوستاو سوم شاه سوئد شد، در ۱۱۹۶ یک سپاه متحد شیلیایی-آرژانتینی با ۳۵۰۰ سرباز که از ناسیونالیست‌ها تشکیل شده بود پس از عبور از آند ارتش استعماری اسپانیا که ۲۶۰۰ نفر عده داشت را در نبرد چاکابوکو شکست دادند و نیمی از هم‌وردان را کشتند یا اسیر کردند، و در ۱۱۹۷ برناردو اوهیگینس استقلال شیلی از اسپانیا را اعلام کرد.

در ۱۲۰۴ سرخپوستان کریک که خونشان به اروپاییان و آفریقایی‌ها آمیخته بود از سرزمین‌شان در جورجیا رانده شدند و ناگزیر به سوی غرب کوچ کردند، در ۱۲۱۱ اکوادور جزیره‌ی گالاپاگوس را به خاک خود منضم ساخت، در ۱۲۹۱ شوان‌تونگ آخرین امپراتور چین کناره‌گیری کرد، و در ۱۳۴۷ ارتش کره‌ی

جنوبی در روستاهای فونگ نی و فونگ نات هفتاد هشتاد روستایی غیر مسلح را به بهانه‌ی همدستی با کمونیستها شکنجه کرده و به قتل رساندند. در ۱۳۶۹ قانون اساسی مغولستان تصویب شد و در ۱۳۷۸ هم بیل کلینتون رئیس جمهور آمریکا که به خاطر ارتباط نامشروع با منشی‌اش و دروغگویی محاکمه می‌شد، پس از آن که معلوم شد هر دو جرم را مرتکب شده، تبرئه شد.

مراسم کناره‌گیری آخرین امپراتور چین

گوستاو سوم

محاصره‌ی هاینگ جو

این روز در ضمن با چند رخداد جنائی و قضایی نیز مصادف بوده است. در سال ۱۳۲۵ ایزاک وودارد کهنه سرباز سیاهپوست آمریکایی به بهانه‌ای به دست پلیس کارولینا به شدت مورد ضرب و شتم قرار گرفت، طوری که بینایی هر دو چشمش را از دست داد. این واقعه به برانگیختن اعتراض هواداران حقوق مدنی سیاهپوستان انجامید و اورسون ولز فیلم *Touch of Evil* را بر آن مبنای ساخت، در ۱۳۵۳ الکساندر سولژنیتسین برنده‌ی جایزه‌ی نوبل ادبیات در سال ۱۳۴۹ از شوروی تبعید شد، و در ۱۳۷۲ دو پسر بچه‌ی ده ساله جیمز بالگر دو ساله را از یک مرکز خرید ربودند و پس از شکنجه کردن به قتلش رساندند و بعد هم جسدش را روی ریل راه‌آهن گذاشتند تا مرگش تصادفی قلمداد شد، و در نهایت قطاری جسد کودک را متلاشی کرد. قاتلان دستگیر و محاکمه و محکوم شدند و جوانترین قاتلان تاریخ معاصر انگلستان محسوب می‌شوند. هر دو پس از آن که چند سال تحت نظر بودند آزاد شدند. در ۱۳۷۳ هم چهار دزد تابلوی مشهور جیغ اثر ادوارد مونک را از موزه‌ی ملی نروژ ربودند

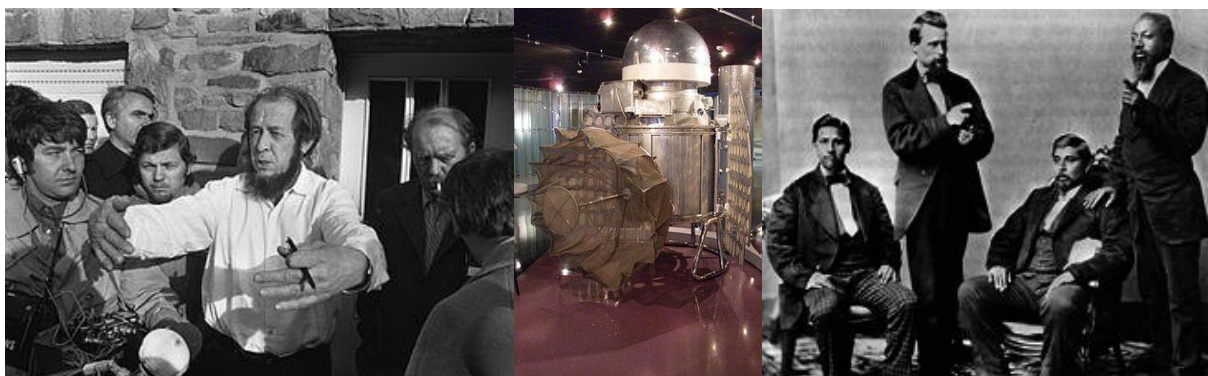
جیمز بالگر و قاتلانش

یک قربانی کشتار فونگنی

ایزاک وودوارد

از رخدادهای فرهنگی و اجتماعی این روز یکی آن که در چنین روزی به سال ۸۸۱ واسکو دوگاما دومین سفرش به جانب هند را آغاز کرد، دیگر آن که در ۹۲۰ پدر دو والدیویا شهر سانتیاگو در شیلی را بنیان نهاد که در ابتدای کار اردوگاه نظامی غارتگران اسپانیایی بود، و در ۱۲۳۴ دانشگاه ایالتی میشیگان تاسیس شد. در ۱۳۰۳ موسیقی Rhapsody in Blue اثر جرج گرشوین که پیشگام موسیقی تجربی مدرن بود در نیویورک اجرا شد.

در سال ۱۳۲۶ کریستین دیور با عرضه کردن مُد New Look که مشتمل بر ۹۰ جامه‌ی تابستانه بود باعث شد پاریس بار دیگر موقعیت پیشین خود را در تنظیم سبک زندگی مدرن بازیابد، در ۱۳۳۳ برای نخستین بار از رایانه‌ای به اسم LEO برای انجام کارهای مالی و حرفه‌ای استفاده شد، و در ۱۳۴۰ اتحاد جماهیر شوروی سفینه‌ی ونرا ۱ را به سوی سیاره‌ی ناهید پرتاب کرد. در سال ۱۳۸۰ هم سفینه‌ی NEAR Shoemaker بر سطح خرده‌سیاره‌ی Eros 433 فرود آمد و اولین دست ساخته‌ی بشر شد که بر خرده‌سیاره‌ای می‌نشست.

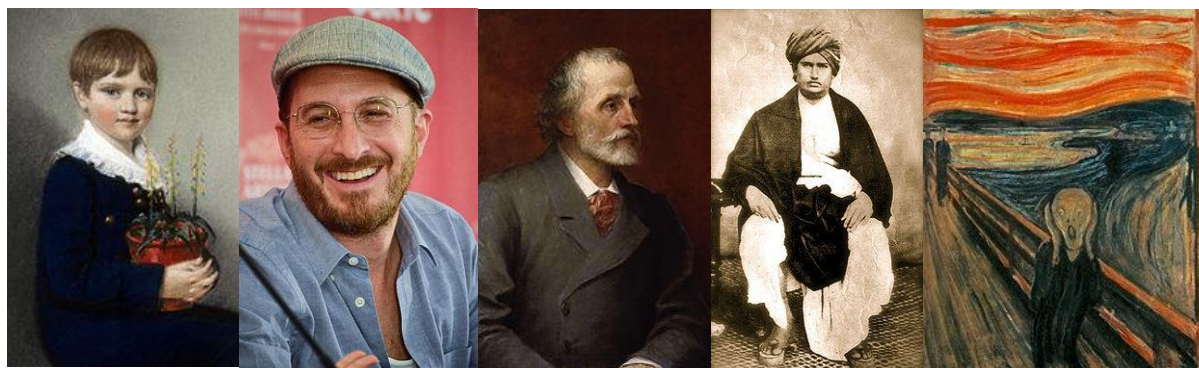

سولژنیتسین

ونرا-۱

سرخپوستان کریگ

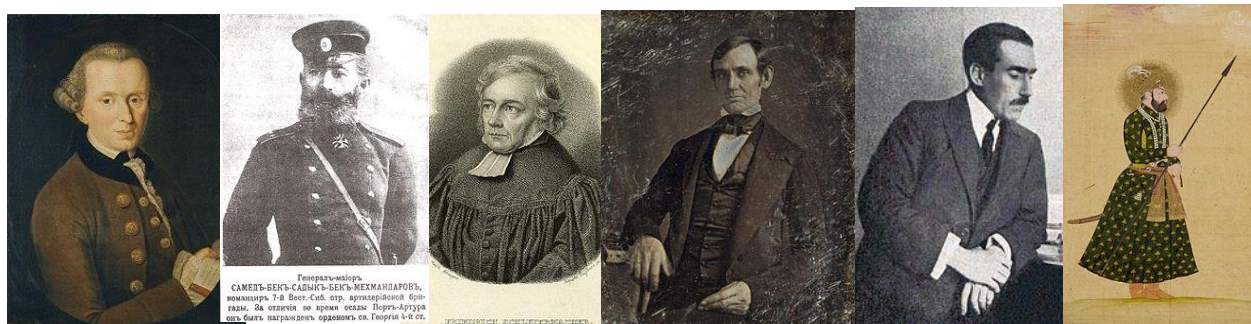
در روز بیست و سوم بهمن چهار تن از نامداران قلمرو ایران زمین در گذشته‌اند: جهاندار شاه گورکانی (۱۰۹۲)، صمد بیک مهمانداروف سردار ارتش روس و وزیر جنگ جمهوری زودگذر آذربایجان (۱۳۱۰)، شاهزاده کامران میرزا فرزند ناصر الدین شاه قاجار (۱۳۰۷) و رضاقلی میرزا ظلی پسر ظل السلطان (۱۳۲۴).

جیغ اثر ادوارد مونک دایاناندا ساراسواتی جرج مردیث آرن دارونوفسکی داروین

زادگان نامدار دیگر در این روز عبارتند از: کارل رایشنباخ شیمیدان و فیلسوف آلمانی (۱۱۶۷)، چارلز داروین و آبراهام لینکلن (هر دو در ۱۱۸۸)، دایاناندا ساراسواتی پیشوای دینی هندی و موسس فرقه‌ی آریا سماج (نسخه‌ای اصلاح شده از دین هندو که بت‌پرستی را منع می‌کرد) (۱۲۰۳)، جرج مردیت داستان‌نویس و شاعر انگلیسی (۱۲۰۷)، لویی رنو مهندس فرانسوی و بنیانگذار شرکت خودروسازی رنو (۱۲۵۶)، و آرن دارونوفسکی کارگردان آمریکایی (۱۳۴۸).

رفتگان مشهور این روز هم عبارتند از امانوئل کانت بنیانگذار مهمترین فلسفه‌ی عصر خرد (۱۱۸۳)، فریدریش اشلایرماخر بنیانگذار هرمنوتیک (۱۲۱۳) و حسن البنا بنیانگذار اخوان المسلمین (۱۳۲۸)

جهاندار رنو لینکلن اشلایرماخر مهمانداروف کانت